

Nr 50.

Av herr **Hällgren**, om rätt för ägare av vissa skattlagda ålfisken i Mjällby kommun att bibehållas vid sina gamla rättigheter.

I förut gällande lag om rätt till fiske hette det uti § 12: »Är genom urminnes hävd eller genom särskilt stadgande, avtal, dom eller skattläggning eller på annat lagligt sätt annorledes än ovan sägs bestämt om någons rätt till fiske, vare det gällande.» Vidare i ett kungl. brev 27 maj 1898, att Kungl. Maj:t har medgivit, att det tills vidare må vara varje svensk undersåte tillåtet att utanför Blekinge läns kust idka ålfiske med fast fiskredskap i allt det vatten, som icke omfattas av strandägares enskilda fiskerätt, skattlagda ålfiskens rätt dock oförkränkt. I ett senare kungl. brev 14 januari 1927 ändrades de fria lovliga fasta redskapen till att gälla »dock endast ålhommor med högst 1,5 m höjd». Den äldre skattlagda fiskerätten har sålunda varit skyddad både beträffande senare tillkommen strandägares fiskerätt som i fråga om tillåtet fiske med fast redskap i det s. k. fria vattnet. De vid 1950 års riksdag antagna nya lagarna, lag om gräns mot allmänt vattenområde och lag om rätt till fiske, ha icke givit samma förbehåll åt de skattlagda fiskena som vid tidigare företagna ändringar i fiskelagen. Som regel utgick man ifrån att om dessa skattlagda fisken befunno sig innanför gränsen mellan enskilt och allmänt vattenområde och om ett sådant fiske nådde till eller över gränsen, de bestämmande myndigheterna skulle lämna tillstånd till fiskets utnyttjande även i fortsättningen. Bland vissa fiskare rådde även den uppfattningen, att deras skattlagda fisken inte berördes av den nya lagstiftningen.

Av de skattlagda ålfiskena i Mjällby kommun på Listerlandet i Blekinge finnas på halvöns östra sida tre stycken skattlagda ålfisken kallade Ytterören, Innerören och Yttre Pjäddör, varom det uppgives att Ytterören helt, Innerören till största delen och Yttre Pjäddör till en stor del numera äro belägna å allmänt vattenområde. Fiskena äro skattlagda för fångst av ål, varvid de fasta redskapen, ålhommor eller ålbottengarn, endast äro utsatta under en del av året. Samtliga fiskena äro redovisade i SOU 1925:19. Utredning rörande fiskerättsförhållandena vid rikets kuster, Del I, Ytterören å s. 216, punkt 16, under skattehemman Hosaby 5, Innerören å s. 217, punkt 17, under Hosaby 32, och Yttre Pjäddör å s. 219, under punkt 32, Mjällby 17. Fiskena äro taxerade såsom särskilda fastigheter och innehavas utan att deras ägare ha motsvarande del i stranden. Fisket Ytterören var med i 1671

års jrvjb, likaså Innerören, under det att Yttre Pjäddör synes ha blivit skattlagd år 1785. Antalet delägare är i fisket Ytterören 8, i fisket Innerören 9 och i fisket Yttre Pjäddör. 14 stycken, av vilka delägare många äro beroende av fiskena för sin utkomst. Naturligtvis föreligger statens lösenskyldighet. Fiskarena anse sig emellertid inte lika betjänta med att få en summa pengar som att i fortsättningen som hittills få behålla och driva sina ålfisken, vilka tillhört deras släkt i hundratals år. En uppmaning till att söka myndigheternas tillstånd att i fortsättningen som hittills få utnyttja sina fisken enligt förvärvade och förut innehavda rättigheter bemötes med att man befarar att andra fiskerättsägare skola med åberopande av »men» hindra medgivande av sådant tillstånd. Det är upprörande att tänka att sådana skäl som »men» skola kunna åberopas och tagas hänsyn till för utnyttjande av fisken, som varit till i 200—300 år. Ett tillförsäkrande åt dessa ägare av skattlagda ålfisken vid deras gamla rättigheter skulle sålunda betyda minskade utgifter för statsverket i fråga om lösenskyldighet, tillfredsställelse bland fiskerättsägarna samt ren behållning för landet, då det gäller fångst av vandringsfisk på väg ut ur Östersjön.

I anledning av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen efter förberedande behandling av tredje lagutskottet, eventuellt med ändring av lagtext, måtte fatta sådant beslut, att ägare av ovannämnda skattlagda ålfisken måtte få bibehållas vid sina gamla rättigheter eller

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådana åtgärder, att ägarna av ovannämnda skattlagda ålfisken måtte tillförsäkras rätt att i fortsättningen som hittills, under betryggande former, bruka ifrågavarande ålfisken.

Stockholm den 18 januari 1952.

Elof Hällgren.
